

• طرح پرتال ملی ضریب نفوذ اینترنت کشور

واژه ضریب نفوذ کاربران اینترنت یکی از متداول ترین شاخص های جهانی در عرصه فناوری اطلاعات و به منظور سنجش کشورها و رتبه بندی آنها می باشد. لذا لزوم بروز بودن اطلاعات در خصوص تعداد کاربران اینترنت جهت برنامه ریزی در خصوص مدیریت توسعه اینترنت و ارائه آمارهای لازم به مجامع مختلف امری لازم به نظر می رسد.

در چند سال اخیر ارقام متفاوتی از وضعیت ضریب نفوذ اینترنت برای کشور اعلام شده که با تحلیلهای کارشناسی انجام گرفته و اعلام نظر خبرگان حوزه اینترنت این آمار صحیح و واقعی نبوده است، زیرا اعلام آمار این شاخص با منابع موثق و علمی صورت نمی گرفته است. به همین علت شرکت فناوری اطلاعات ایران برای اصلاح این رویه و تهیه مکانیزمهای دقیق محاسبه ضریب نفوذ اینترنت، اقدام به تعریف پروژه تعیین فرمول ضریب نفوذ اینترنت نمود که با استفاده از اطلاعات شاخصهای مهم شبکه و اینترنت، تعداد کاربران را محاسبه - نماید. هدف از این پروژه تعیین ضریب نفوذ واقعی اینترنت و اصلاح آمار داخلی و بین المللی بوده است.

بر اساس تحقیقات صورت گرفته محاسبه این شاخص از دو طریق آمارگیری مستقیم از کاربران اینترنت و نیز محاسبه یک فرمول دقیق از روی پارامترهای شبکه امکان پذیر می باشد. در روش اول مشکلاتی از جمله زمانبر بودن کار و هزینه ی بالای آمارگیری مطرح می باشد. لذا به منظور تسهیل در برآورد میزان نفوذ اینترنت در هر زمان و با توجه به پراکندگی جغرافیائی در کشور ایران، روش دوم به عنوان یک روش کارآمد حتی از نظر ITU پیشنهاد می گردد.

با توجه به مطالب اذعان شده در خصوص ضرورت داشتن یک فرمول جامع برای محاسبه ضریب نفوذ اینترنت و نظر به تکمیل پروژه تعیین فرمول ضریب نفوذ کاربران اینترنت بر اساس پارامترهای دقیق و بومی در کشور، همواره مشکلاتی در جمع آوری داده های کاربران غیر مشترک در مرحله گردآوری و اخذ داده ها به منظور تکمیل پارامترهای ذکر شده در فرمول موجود است.

این مشکلات ناشی از قرار گرفتن کشور در منطقه وسیع جغرافیائی، تعداد زیاد شرکت های تامین کننده اینترنت و پراکندگی اطلاعات مورد نیاز در سایر بخش ها و ارگان های دولتی و خصوصی می باشد. در این راستا در سال 1388 تعیین فرمول محاسبه ضریب نفوذ اینترنت از طریق مناقصه به دانشگاه صنعتی شریف واگذار

شد. این دانشگاه پس از طی فازهای مختلفی چون بررسی وضعیت کشورهای جهان، وضعیت اینترنت در داخل کشور و همفکری با صاحب نظران سرانجام موفق به ارائه فرمولی گردید که با شرایط بومی کشور در این زمینه حداکثر هماهنگی ممکن را داشته باشد.

این شرایط بومی شامل مواردی چون شرایط اداری، وضعیت بستر و زیرساخت اینترنت در کشور، میزان دسترسی به اطلاعات و بسیاری از موارد دیگر است.

به منظور تسهیل در روند اخذ اطلاعات مورد نیاز در فرمول مطرح شده و مشخص نمودن دقیق پارامترها، روش جمع‌آوری داده‌ها از پایین به بالا (از سایر مراکز حاوی اطلاعات به یک نرم افزار مرکزی) به منظور تسهیل و سرعت بخشیدن به گردآوری داده‌ها و ارائه فرمول به عنوان یک راه حل مناسب پیشنهاد شد. برای جمع‌آوری داده‌های مذکور از طریق یک سیستم مرکزی، ایجاد پرتال تحت وب به عنوان یک ابزار مناسب پیشنهاد شد که قابلیت دسترسی مناسب برای همه کاربران به اینترنت را تضمین نماید.

ایجاد پرتال مذکور در سال 1389 به مناقصه گذاشته شد که دانشگاه صنعتی امیرکبیر به عنوان برنده اقدام به طراحی سیستم مذکور اقدام نمود. این پرتال در نهایت امکان جمع‌آوری، نگهداری براساس تاریخ، محاسبه و به روز رسانی نرخ ضریب نفوذ، تفکیک و گزارش‌دهی از پایگاه داده را دارد. این طرح بعد از اجرا و جمع‌آوری داده‌ها، تبدیل به بهترین مرجع در خصوص اطلاعات تفکیک شده در ارتباط با تعداد کاربران و ضریب نفوذ اینترنت خواهد بود.